Dosar nr. 1-21103024-05-1a-14082023

Prima instanţă: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător: Bologan Ana

Curtea de Apel Cahul

D E C I Z I E
în numele Legii

22 decembrie 2023 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul
în componenţa:
preşedintele şedinţei de judecată, judecător Vitalie Movilă,
judecătorii Evghenii Dvurecenschii, Serghei Pilipenco,
cu grefierul Galina Speca,
cu participarea :
procurorului Caragherghi Mariana,
avocatului Chebac Dumitru,
inculpatului Stîngă Vasile,

a judecat în ședință publică apelul declarat de către inculpatul Stîngă Vasile și procurorul în procuratura raionului Cahul, Todos Victor, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 26 iulie 2023, pronunţată în cauza penală în privința inculpatului:

Stîngă Vasile ***,** născut la data de *****, IDNP *****, studii medii incomplete, supus militar, căsătorit, șofer *****, fără antecedente penale,

învinuit de săvîrşirea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal,

Procedura de citare legal executată.

Cauza a fost examinată de instanţa de fond în termen de la 12 iulie 2021 pînă la 26 iulie 2023, şi în instanţa de apel în termen de la 14 august 2023 pînă la 21 decembrie 2023.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar şi argumentelor prezentate în şedinţă, colegiul judiciar,

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 26 iulie 2023 Stîngă Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și, în baza acestei Legi, prin aplicarea art. 364^1 alin. (8) Cod de procedură penală, i se aplică pedeapsă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisori aplicate lui Stîngă Vasile *****, născut la data de *****, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, dacă în termenul dat Stîngă Vasile *****, născut la data de *****, nu va comite o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Controlul asupra comportamentului lui Stîngă Vasile *****, născut la data de *****, pe perioada de probațiune urmează a fi exercitat de către Biroul de Probațiune din raza de domiciliu al condamnatului.

În temeiul art. 90 alin. (6), lit. a) Cod penal, s-a obligat Stîngă Vasile *****, născut la data de *****, să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul Biroului de Probațiune din raza de domiciliu.

S-a aplicat în privința lui Stîngă Vasile *****, născut la data de *****, măsura preventivă „obligațiunea de nepărăsire a țării”, până la definitivarea sentinței, după care a o revoca.

S-a încetat procesul intentat la acțiunea civilă înaintată de către Hîncu Ecaterina și Boghean Elena privind încasarea prejudiciului moral și material, în legătură cu renunțarea la acțiunea civilă în procesul penal.

Corpul delict, mijlocul de transport specializat destinat evacuării gunoiului de model „GAZ”, cu număr de înmatriculare *****, la devenirea definitivă a sentinței, va fi lăsat în posesia proprietarului.

S-a admis cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare și s-a încasat din contul lui Stîngă Vasile ***** în beneficiul bugetului de stat cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 2258,00 (două mii două sute cincizeci și opt, 00) lei.

Circumstanțele de fapt reținute:

Stîngă Vasile, la data de 05 mai 2021, aproximativ orele 15.00, fiind posesor al permisului de conducere a mijloacelor de transport cu nr. *****, valabil pentru categoria vehiculelor admise „A, B, C”, conducând autospeciala destinată evacuării deșeurilor de model GAZ cu n/î *****, ce aparține Î.M. „Gospodăria Comunal-Locativă”, cu sediul în mun. Cahul, aflându-se în apropierea urnelor de gunoi de pe str. Valea Prutului, mun. Cahul, efectuând manevra de deplasare cu spatele contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere al R. Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, și anume, pct. 41 pct. 2 care prevede că: „Conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic. În cazurile în care câmpul vizual în spate este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului”, nu s-a asigurat că poate face manevra respectivă și ca urmare l-a tamponat, strivindu-l cu roata interioară dreapta, din spate a autospecialei, pe pietonul Popa Gheorghi Manoil, care se afla în spatele autospecialei, ca rezultat lui Popa Gheorghi, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202111C0067 din 31.05.2021, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: trauma craniocerebrală deschisă, plăgi scalpante pe cap bilateral, fractura cominutivă a oaselor craniene, fractura oaselor nazale, hemoragii difuze în țesuturile moi pericraniene, lezarea meningelui dur, cu hemoragii adiacente, hemoragii epidurale și subdurale, subarahnoidiene, intracerebrale, delacerarea subtotal a creierului cu lipsă de țesut cerebral, au fost cauzate la acțiunea traumatică cu un obiect contondent dur posibil în timpul și circumstanțele indicate, adică la traversarea cu roata autocamionului, au legătură cauzală direct cu decesul, ce prezintă pericol pentru viață și se califică ca leziuni corporale grave, în urma cărora Popa Gheorghi a decedat.

În drept, fapta inculpatului Stîngă Vasile a fost calificată ca infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor: *„Încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane”.*

În cadrul ședinței preliminare, inculpatul Stîngă Vasile, a înaintat instanței cerere, întocmită de el personal privind examinarea cauzei în procedură simplificată în conformitate cu prevederile art. 364[1] Cod de procedură penală

invocând că, recunoaște în totalitate faptele incriminate, este de acord cu calificare, nu solicită administrarea de noi probe.

Apărătorul inculpatului și acuzatorul de stat au susținut cererea privind examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală și au fost de acord cu judecarea cauzei conform acestei proceduri.

Solicitarea apelantului.

În dezacord cu această sentință, la data de 04 august 2023 procurorul în Procuratura raionului Cahul Victor Todos a declarat în termenul legal de atac, apel împotriva sentinței pronunțată de Judecătoria Cahul sediul Central din 26 iulie 2023, solicitând: admiterea apelului, casarea parțială sentinței instanței în partea ce ține de stabilirea pedepsei cu rejudecarea cauzei prin care față de Stîngă Vasile să fie aplicată o pedeapsă penală de 4 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În rest, a menține sentința din 26 iulie 2023, fără modificări.

În motivarea apelului a indicat că, instanța de judecată analizând probele administrate la faza de urmărire penală corect a calificat acțiunile lui Stînga Vasile în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și a ajuns la concluzia despre vinovăția sa însă la stabilirea pedepsei instanța de judecată nu a ținut cont de argumentele acuzării și anume inculpatul Stîngă Vasile săvârșind infracțiunea ce i se incriminează a dus la decesul victimei Popa Gheorghe. Viața și sănătatea persoanei sunt valori supreme pe care atât statul prin legislația penală națională cât și tratatele internaționale le protejează, viața unei persoane nu poate fi luat de altă persoană în mod arbitrar. Inculpatul Stîngă Vasile vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate a recunoscut-o, dar totuși a invocat faptul că partea vătămată este vinovată de producerea accidentului rutier. Din materialele cauzei penale s-a stabilit că inculpatul Stîngă Vasile conducea mijlocul de transport de model GAZ cu n/î ***** ce aparține ÎM „Gospodăria Comunal Locativă” cu sediul în mun. Cahul ce prezenta un risc sporit pentru persoane își dădea seama că poate crea o situație de accident cu survenirea în consecințe grave ceia ce și s-a produs în cazul dat. Astfel faptele sale urmează a fi pedepsite aspru, pentru a evita pe viitor săvârșirea de infracțiuni similare atât de Stînga Vasile cât și de alte persoane.

Urmează ca față de inculpatul Stîngă Vasile să fie aplicată o pedeapsă penală de 4 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Totodată la data de 09 august 2023 inculpatul Stîngă Vasile a declarat cerere de apel împotriva sentinței pronunțată de Judecătoria Cahul sediul Central din 26 iulie 2023, solicitând: admiterea cererii de apel. Casarea parțială a sentinței Judecătoriei Cahul sediul Central din 26 iulie 2023, adoptate în cauza penală privind acuzarea lui Stîngă Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei complementare, în formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport și în latura civilă, în partea încasării din contul lui Stîngă Vasile, în beneficiul bugetului de stat, a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 2258,00 lei, cu rejudecarea cauzei și adoptarea, în această parte, a unei hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Stîngă Vasile, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și, în baza acestei Legi, prin aplicarea art. 364^1 alin. (8) Cod de procedură penală, art. 79 Cod penal, a i se aplica o pedeapsă în formă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, fără anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisori aplicate lui Stînga Vasile, a o suspenda condiționat pe un termen de probațiune de (3) ani. Respingerea ca fiind nefondată a cerinței procurorului privind încasarea din contul lui Stîngă Vasile, în beneficiul bugetului de stat, a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 2258,00 lei, cu trecerea cheltuielilor în cauză în contul statului.

În rest menționează că sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 26 iulie 2023, adoptată în cauza penală privind acuzarea lui Stîngă Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, să fie menținută fără modificări.

În motivarea apelului a indicat că, instanța a menținut că, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului ține cont de prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În opinia instanței, careva circumstanțe ce atenuează răspunderea penală, conform art. 76 Cod penal, în privința lui Stînga Vasile nu au fost stabilite, or pot fi necunoscute drept circumstanțe atenuante numai acele împrejurări, care sunt strict prevăzute de lege, stabilite de organele de urmărire penala și incluse în conținutul rechizitoriului.

De asemenea, în privința lui Stînga Vasile, nu au fost stabilite nici careva circumstanțe ce agravează răspunderea penală, conform art. 77 Cod penal, or pot fi recunoscute drept circumstanțe agravante numai acele împrejurări, care sunt strict prevăzute de lege, stabilite de organele de urmărire penală și incluse în conținutul rechizitoriului. Ținând cont de faptul, că norma de care se face vinovat inculpatul Stînga Vasile prevede în mod obligatoriu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, în calitate de pedeapsa complementară, instanța de judecata urmează să aplice în privința inculpatului Stînga Vasile a sancțiunii complementare - *anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu respingerea cererii apărării privind aplicarea art. 79 Cod penal, ca una neîntemeiata.*

Stînga Vasile nu este de acord cu sentința în cauză, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei complementare în formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport și în latura civila, în partea încasării din contul lui a cheltuielilor judiciare. În partea stabilirii măsurii de pedeapsă, de bază, sentința nu se contestă.

Consideră apelantul, că instanța de fond, la adoptarea sentinței, a interpretat eronat atât prevederile legislației penale, cât și prevederile legislației procesual-penale, fapt, care a dus la adoptarea unei hotărârii eronate în partea stabilirii pedepsei, din care cauză sentința nominalizată este pasibila casării în partea stabilirii pedepsei complementare, în formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport, și în latura civilă, în partea încasării cheltuielilor judiciare, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri în această parte.

De asemenea mai consideră, că temeiurile instanței, precum, că în cadrul soluționării cauzei penale de față, în privința lui Stînga Vasile nu ar fi fost stabilite careva circumstanțe ce atenuează răspunderea penală, conform art. 76 Cod penal, sunt nefondate și contravin materialelor și circumstanțelor reale ale cauzei.

Așa, în conformitate cu prevederile al. 1 p. p. a); f); g); art. 76 Cod Penal RM, la stabilirea pedepsei se considera circumstanțe atenuante: săvârșirea pentru prima data a unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave; - autodenunțarea, contribuirea

activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorilor ori recunoașterea vinovăției;

- ilegalitatea sau imoralitatea acțiunilor victimei, dacă ele au provocat infracțiunea;

Iar conform al. 2) al articolului 76 Cod Penal, instanța de judecată poate considera drept circumstanțe atenuante și alte circumstanțe, neprevăzute la alin.(1).

Așa, pe parcursul urmăririi penale și în cadrul ședinței judiciare, Stînga Vasile și-a recunoscut pe deplin vinovăția în cele incriminate și în temeiul art. 364^1 Cod procedură penală a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei de față în baza probelor administrate în fază de urmărire penală.

Cu atât mai mult, imediat după producerea accidentului în cauză, Stînga Vasile a comunicat despre cele întâmplate conducerii ÎM „Gospodăria Comunal-Locativa" și organelor de poliție, a contribuit activ la stabilirea circumstanțelor cauzei de față și la petrecerea acțiunilor de urmărire penală în vederea stabilirii acestor circumstanțe, iar pe parcursul examinării cauzei în instanțe, a reparat benevol prejudiciul material și moral succesorilor părții vătămate integral.

După cum rezultă din p.8 al Concluziilor la Raportul de expertiza Judiciară nr. 202111C0067 din 31.05.2021, la momentul examinării medico-legale a cadavrului lui Popa Gh., în sângele cadavrului s-au depistat 3,81% de alcool etilic, fapt, ce demonstrează, că la momentul accidentului, Popa Gh. se afla în stare de ebrietate alcoolică gravă.

Conform p.8 din ***Procesul verbal nr.ISM-2021-PVA-80*** *privind cercetarea accidentului de muncă cu consecințe mortale, perfectat la 22.07.2021 de către Inspectoratul de Stat al Muncii,* prevederile legislației au fost încălcate de către: hamalul Popa Gheorghe, care executa lucrări în stare de ebrietate gravă, prin ce a fost încălcat p. 3.6 alin. 3 Instrucția nr. 20, și șoferul Stînga Vasile, care, la executarea manevrei care nu s-a asigurat, că poate crea pericol pentru participanți la trafic, nu a recurs la ajutorul altei persoane, prin ce a încălcat p. 41 subpunct. 2) Regulament circulație rutieră, și p.3.1 din Instrucția privind protecția sănătății și securității muncii a conducătorului autospecialei.

În atare circumstanțe, în ședința judiciară au fost stabilite cu certitudine circumstanțe atenuante în forma de -contribuire activă la descopertarea infracțiunii și recunoașterea de către Stîngă Vasile a vinovăției în cele comise.

- ilegalitatea acțiunilor victimei, Popa Gh. care se afla în stare de ebrietate gravă la locul de muncă, și care prin încălcarea prevederilor Instrucțiunii privind securitatea muncii, a provocat infracțiunea.

Iar, conform al. 2 art. 76 CP, consideră oportun de a recunoaște în calitate de circumstanță atenuantă și faptul săvârșirii de către Stîngă Vasile pentru prima data a unei infracțiuni.

Al. 2); 5) art. 78 CP, prevede, că în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

Dacă există circumstanțe atenuante excepționale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art. 79.

Așa, în conformitate cu prevederile art. 79 Cod Penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blindă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Poate fi considerate excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate supra.

În atare considerente, ținând cont de faptul, că Stîngă Vasile nu are antecedente penale, și-a recunoscut pe deplin vinovăția în cele incriminate și în temeiul art. 364^1 Cod de procedură penală a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei de față în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, imediat după producerea accidentului în cauză, a comunicat despre cele întâmplate conducerii Î.M. „Gospodăria Comunal-Locativă” și organelor de poliție, a contribuit activ la stabilirea circumstanțelor cauzei de față și la petrecerea acțiunilor de urmărire penală în vederea stabilirii acestor circumstanță, iar pe parcursul examinării cauzei în instanța, a reparat benevol prejudiciul material și moral succesorilor părții vătămate, comportamentul iresponsabil al părții vătămate în timpul executării obligațiunilor de serviciu, care execută lucrări în stare de ebrietate gravă, fapt, care rezultă din p. 8 al Concluziilor la Raportul de expertiză Judiciară nr. 202111C0067 din 31.05.2021, dar și din p. 8

din ***Procesul-verbal nr. ISM-2021-PVA-80*** *privind cercetarea accidentului de muncă cu consecințe mortale, perfectat la 22.07.2021 de către Inspectoratul de Stat al Muncii,* din care rezultă, că prevederile legislației muncii au fost încălcate și de către hamalul Popa Gh., în temeiul prevederilor al. 2), 5) art.78, art. 79 CP RM, instanța are posibilitate de a recunoaște acest cumul de circumstanță, că circumstanțe excepționale și poate să nu aplice în privința lui Stîngă Vasile a pedepsei complementare obligatorii, în forma de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport.

Cu referire la cheltuielile judiciare, solicitate de procuror și admise de către instanța de judecată a menționează următoarele:

Potrivit prevederilor art. 227 Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Cheltuielile judiciare cuprind sumele) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauză penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile privind efectuarea constatărilor nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare, care urmează a fi achitate de către inculpați.

Astfel, prevederile alin. (3) art. 75 din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, stipulează expres, că „În cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova”.

Astfel, conform art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, părțile, din inițiativa proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiza judiciară/biroului de expertiza judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia

lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor. În acest caz, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată este obligată să remită instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară materialele necesare efectuării expertizei judiciare. Raportul de expertiză judiciară întocmit la cererea părților se prezintă de către parte organului de urmărire penală, procurorului sau instanței de judecată, se anexează la materialele cauzei penale și urmează a fi apreciat în coroborare cu alte probe. În acest context, se atestă, că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală, fără a exista o asemenea cerere de la parți. Drept urmare celor indicate, se indică că, în cazurile când, expertiza, expres a fost dispusă de organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal, trebuie să fie trecute în contul statului, or, acestea sunt cheltuieli suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate. În acest sens, notează că cheltuielile pentru efectuarea constatărilor/ expertizelor sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale intra acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat.

Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru că nici un infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoarea. Tot în acest sens, notează despre obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului.

Subsecvent, reține și raționamentele expuse de Curtea Constituțională în Decizia nr. 116g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 142 alin. (2) din Codul de procedură penală, care în pct. pct. 21, 22 a statuat următoarele : „... 21. Curtea observă că, în baza articolului 19 alin. (3) din Codul de procedură penală, procurorul (organul de urmărire penală) are obligația

de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

Această normă își găsește dezvoltarea în articolul 100 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit căruia administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, adică strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanța, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de Codul de procedură penală.

Prin urmare, dispunerea unei expertize judiciare constituie o obligație procesuală a procurorului (organului de urmărire penală), în faza de urmărire penală, dacă circumstanțele cauzei o justifică. Expertiza urmează a fi dispusă și în favoarea învinuitului pentru a respecta drepturile procesuale ale acestuia, inclusiv principiul egalității armelor. În cazul unei omisiuni a procurorului (organului de urmărire penală) de a respecta o asemenea obligație, persoanele interesate pot utiliza instrumentele procesuale prevăzute în instituția controlului judiciar al procedurii prejudiciară.

Părțile interesate pot solicita efectuarea unei expertize judiciare la judecarea cauzei în prima instanță sau în instanța de apel. În mod firesc, în toate cazurile, cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor sunt suportate de la bugetul de stat..".

Menționează, în temeiul art. 229 Cod de procedură penală, urmează a fi respinsă cererea procurorului privind încasarea din contul lui Stîngă Vasile, în beneficiul bugetului de stat, a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 2258,00 lei cu trecerea cheltuielilor în cauză în contul statului.

Termenul de declarare a apelului.

Potrivit art. 402, alin. (1) Cod de procedură penală, „termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel".

Din actele cauzei se constată că, sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 26 iulie 2023, iar cererea de apel a fost depusă de

inculpatul Stîngă Vasile la 09 august 2023, iar de către procuror la data de 04 august 2023. Prin urmare se constată că cererile de apel au fost depuse în termen.

Procedura de citare a fost legal exercitată.

Argumentele participanților la proces în fața instanței de apel.

Acuzatorul de stat, ***procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Mariana Caragherghi*** a susținut apelul declarat de procurorul în procuratura raionului Cahul, Todos Victor, solicitînd admiterea acestuia în modul formulat, iar referitor la apelul declarat de inculpatul Stîngă Vasile a solicitat să fie respins.

Apărătorul inculpatului, ***avocatul Chebac Dumitru*** în ședința instanței de apel a susținut apelul clientului său, solicitând admiterea acestuia în modul formulat, iar apelul procurorului a solicitat să fie respins.

Inculpatul Stîngă Vasile în ședința instanței de apel a susținut propriul apel pe motivele invocate, iar apelul procurorului a solicitat să fie respins..

Succesorul părții vătămate Boghean Elena în ședința instanței de apel a depus o cerere de examinarea cauzei în lipsa sa.

Reprezentantul succesorului părții vătămatei, avocatul Gîrneț Zinaida la fel prin cerere scrisă a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Părțile civilmente responsabile ÎMGCL Cahul și "Moldasig" S.A. fiind legal citați despre data, ora și locul ședinței de judecată, nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței motivele neprezentării sale.

Respectiv, în temeiul art. 412 alin.(5) CPP, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în absența părților neprezente la ședința de judecată.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, analizând sentința contestată în raport cu argumentele apelului, Completul de judecată conchide asupra necesității respingerii apelului procurorului și admiterii apelului declarat de inculpatul Stîngă Vasile, *casează parțial sentința* primei instanțe, *în latura penală,* în partea aplicării pedepsei complimentare *sub forma anulării dreptului a conduce mijloace de transport,* cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri în partea casată, potrivit modului stabilit pentru primă instanță, pentru considerentele ce urmează.

În sprijinul concluziei enunțate se invocă următoarele argumente:

În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct.2) din Codul de procedură penală, instanţa de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.

Potrivit art. 409 alin.(2) CPP, în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, potrivit art. 414 alin.(1) CPP.

Potrivit art. 414 alin. (1) și (5) din Codul de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul va analiza sentința de condamnare, raportat la circumstanțele concrete ale cauzei penale, prin prisma normelor invocate de autorul cererii de recurs, luând în considerare prevederile Codului penal şi jurisprudența în domeniul Curții Europene a Drepturilor Omului.

Colegiul reiterează că, sarcina probei revine procurorului și organului de urmărire penală, motiv pentru care interpretarea probelor se face în fiecare etapă a procesului penal, concluziile unui organ judiciar nefiind obligatorii şi definitive pentru următoarea fază a procesului.

Cauza penală a fost examinată în instanța de fond în ordinea procedurii simplificate, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit art. 364^1 Cod de procedură penală, în baza cererii autentice şi personală înaintată de către inculpatul Stîngă Vasile, fiind asistat de către avocat.

În speță, Colegiul penal ca și instanța de fond a constatat cu certitudine că, Stîngă Vasile, la data de 05 mai 2021, aproximativ orele 15.00, fiind posesor al permisului de conducere a mijloacelor de transport cu nr. *****, valabil pentru categoria vehiculelor admise „A, B, C”, conducând autospeciala destinată evacuării deșeurilor de model GAZ cu n/î *****, ce aparține Î.M. „Gospodăria

Comunal-Locativă”, cu sediul în mun. Cahul, aflându-se în apropierea urnelor de gunoi de pe str. Valea Prutului, mun. Cahul, efectuând manevra de deplasare cu spatele contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere al R. Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, și anume, pct. 41 pct. 2 care prevede că: „Conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic. În cazurile în care câmpul vizual în spate este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului”, nu s-a asigurat că poate face manevra respectivă și ca urmare l-a tamponat, strivindu-l cu roata interioară dreapta, din spate a autospecialei, pe pietonul Popa Gheorghi Manoil, care se afla în spatele autospecialei, ca rezultat lui Popa Gheorghi, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202111C0067 din 31.05.2021, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: trauma craniocerebrală deschisă, plăgi scalpante pe cap bilateral, fractura cominutivă a oaselor craniene, fractura oaselor nazale, hemoragii difuze în țesuturile moi pericraniene, lezarea meningelui dur, cu hemoragii adiacente, hemoragii epidurale și subdurale, subarahnoidiene, intracerebrale, delacerarea subtotal a creierului cu lipsă de țesut cerebral, au fost cauzate la acțiunea traumatică cu un obiect contondent dur posibil în timpul și circumstanțele indicate, adică la traversarea cu roata autocamionului, au legătură cauzală direct cu decesul, ce prezintă pericol pentru viață și se califică ca leziuni corporale grave, în urma cărora Popa Gheorghi a decedat.

În drept, fapta inculpatului Stîngă Vasile a fost calificată ca infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor: *„Încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane”.*

Colegiul judiciar reține, că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt şi vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine şi fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat, totodată este menționabil și faptul, că cauza penală a fost judecată în procedură simplificată în conformitate cu prevederile art. 364[1] Cod de procedură penală, așa cum inculpatul Stîngă Vasile, a depus o cerere autentică de examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, declarând că

recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, respectiv, vinovăția inculpatului Stîngă Vasile nu se contestă.

Practica judiciară națională cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a prevederilor art. 364[1] din Codul de procedură penală, este generată sub aspectul, că împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării cauzei în procedura simplificată, părțile pot exercita calea de atac, de regulă sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

În situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364[1] din Codul de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor alin. (1) și (4) al art. 364[1] din Codul de procedură penală, și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Completul de judecată nu se va expune repetat asupra probelor administrate de către organul de urmărire penală în faza de urmărire penală privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) din Codul penal, care au fost acceptate de către inculpat. Drept urmare, instanța de apel consideră că din probele administrate la faza de urmărire penală, descrise în rechizitoriu și acceptate de inculpatul Stîngă Vasile, este dovedită în afara oricărui dubiu rezonabil vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) din Codul penal, conform indicilor: *„Încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane”*.

Verificând legalitatea și temeinicia sentinței contestate, Completul de judecată consideră că prima instanță întemeiat a considerat suficiente probe administrare în vederea confirmării faptelor imputate inculpatului Stîngă Vasile și datele existente cu privire la persoana acesteia, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) din Codul penal, rațiuni din care a dispus examinarea cauzei penale în procedură simplificată, așa cum inculpatul a depus o cerere în scris, prin care a solicitat examinarea cauzei penale conform prevederilor art. 364[1] CPP.

Instanța de apel reține că, sentința primei instanțe este contestată de procuror care s-a rezervat asupra pedepsei prea blînde aplicată de instanță în privința inculpatului, solicitînd casarea parțială a sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 26 iulie 2023 în partea ce ține de stabilirea pedepsei cu rejudecarea cauzei prin care față de Stîngă Vasile să fie aplicată o pedeapsă penală de 4 ani

închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În rest, a menține sentința din 26 iulie 2023, fără modificări, iar inculpatul s-a rezervat asupra aplicării de către instanța de fond a pedepsei complimentare sub forma anulării dreptului de a conduce mijloace de transport și în partea dispunerii încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 2258,00 lei, solicitînd adoptarea, în această parte, a unei hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Stîngă Vasile, în baza, art. 79 Cod penal să nu-i fie aplicată anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și respinsă cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Probe noi la examinarea cauzei în instanța de apel nu au fost administrate, nici nu au fost cercetate suplimentar probele administrate în prima instanță, însă la solicitarea acuzatorului de stat au fost date citirii materialele cauzei penale, și anume:

Raportul de expertiză judiciară nr. 202111C0067 din 31.05.2021, prin care lui Popa Gheorghi i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: trauma cranio-cerebrală deschisă, plăgi scalpante pe cap bilateral, fractura cominutivă a oaselor craniene, fractura oaselor nazale, hemoragii difuze în țesuturile moi pericraniene, lezarea meningelui dur, cu hemoragii adiacente, hemoragii epidurale și subdurale, subarahnoidiene, intracerebrale, delacerarea subtotal a creerului cu lipsă de țesut cerebral, au fost cauzate la acțiunea traumatică cu un obiect contondent dur posibil în timpul și circumstanțele indicate, adică la traversarea cu roata autocamionului, au legătură cauzală direct cu decesul, ce prezintă pericol pentru viață și se califică ca leziuni corporale grave, în urma cărora Popa Gheorghi a decedat. (f.d. 21-23)

Procesul verbal de audiere a bănuitului Stîngă Vasile din cadrul urmăririi penale la data de 02.06.2021. (f.d.48)

Revendicare pe numele Stîngă Vasile potrivit cărei se atestă că ultimul anterior nu a fost tras la răspundere penală. (f.d.51)

Cazier contravențional, prin care se atestă că inculpatul Stîngă Vasile în perioada anilor 2016-2017 a avut două abateri contravenționale. (f.d.52)

Caracteristica pe numele inculpatului Stîngă Vasile potrivit cărei ultimul se caracterizează pozitiv la locul de trai. (f.d.53)

Informație de la IMSP Cahul pe numele inculpatului Stîngă Vasile potrivit cărei ultimul la evidența medicului *****. (f.d.55)

Certificat de la IMSP Cahul pe numele inculpatului Stîngă Vasile potrivit

cărei ultimul la evidența medicului *****. (f.d.57)

Ordonanța de punere sub învinuite din 11.06.2021 în baza cărei Stîngă Vasile a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal. (f.d.73)

Procesul verbal de audiere a învinuitului Stîngă Vasile din cadrul urmăririi penale la data de 11.06.2021. (f.d.75)

Ordonanța de punere sub învinuite din 08.07.2021 în baza cărei Stîngă Vasile a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal. (f.d.87)

Procesul verbal de audiere a învinuitului Stîngă Vasile din cadrul urmăririi penale la data de 08.07.2021. (f.d.89)

Cerere, întocmită de inculpatul Stîngă Vasile personal privind examinarea cauzei în procedură simplificată în conformitate cu prevederile art. 364[1] Cod de procedură penală invocând că, recunoaște în totalitate faptele incriminate, este de acord cu calificare, nu solicită administrarea de noi probe. (f.d.231)

În ședința instanței de fond ***inculpatul*** *Stîngă Vasile* a declarat că, dimineața, când să meargă la lucru, Chițaniuc i-a spus să ia hamalii. Pe sector a început să colecteze gunoiul. Era domnul Popa, defunctul, și domnul Eugen, numele căruia nu-l știe. La un moment dat, s-a uitat că lopata de sus este defectă. I-a comunicat lui Chițaniuc, iar acesta i-a zis să se apropie la garaj să o repare. S-au dus acolo și au parcat mașina pentru a suda lopata. Apoi a luat hamalii și au plecat pe sector să colecteze mai departe deșeurile. Era aproximativ ora 13:30, iar până la str. Valea Prutului mai rămăsese un container. Jenea a plecat, iar el i-a spus lui Popa să meargă și să ia containerul de pe str. Valea Prutului. Au coborât pe str. Valea Prutului, au agățat containerele împreună cu Popa, le-au descărcat și le-au pus la loc. L-a petrecut pe domnul Popa, care se pornise spre garaj, având 3 metri de la mașină. Inculpatul a închis suporturile de la tomberoane, așa cum doar el le poate închide, a dat mâna cu Popa și a plecat. Inculpatul s-a uitat prin părți și nu era nimeni, s-a dat jos pentru a se asigura că nu este nimeni în spate. Când a coborât, a văzut că l-a călcat pe domnul Popa. A sunat la 112, la poliție și la salvare. L-a strivit pe domnul Popa până a se asigura. A coborât doar după ce l-a strivit. L-a strivit cu partea stângă a mijlocului de transport, cu roata, el era pe mijloc. Inculpatul conducea mijlocul de transport „Gazeli" cu număr de înmatriculare *****, mașina aparținea Î.M. „Gospodăria Comunal Locativă Cahul". Inculpatul era sus, pe „butcă".

Inculpatul a mai declarat că, Popa a consumat în garaj, inculpatul nu se poate ține după spatele lor. Popa era cu mască. Inculpatul recunoaște vina în totalitate. Inculpatul lucrează șofer de 8 ani, altă activitate nu are și altă meserie nu cunoaște. Se căiește de cele întâmplate. Nu trebuia să fie așa. Inculpatul vrea să lucreze, solicită instanței să nu-l lase fără permis, așa cum altă sursă de venit nu are. Inculpatul a achitat paguba la toți. (f.d.240)

Vina inculpatului nominalizat în comiterea faptei imputate și-au găsit confirmare prin ansamblul de probe detaliat analizate și corect apreciate de instanța de fond, însă instanța de fond i-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

În continuare, Completul de judecată remarcă că sentința primei instanțe este contestată de *procuror* sub aspectul stabilirii pedepsei, pe care o consideră una prea blîndă și de către inculpat sub aspectul stabilirii pedepsei complimentare și încasării cheltuielilor judiciare suportate de către stat pentru efectuarea expertizei judiciare.

Reieșind din motivele invocate în apelurile declarate Colegiul judiciar reține că, apelantul – acuzatorul de stat este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului însă, nu este de acord cu pedeapsa aplicată inculpatului, considerînd-o una prea blîndă pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal de către inculpatul Stîngă Vasile.

Astfel, Colegiul judiciar va analiza sentința contestată sub aspectul argumentelor invocate de procuror, reținînd următoarele.

Sentința în cauză a fost atacată în partea stabilirii pedepsei, motiv pentru care instanța de apel nu purcede la judecarea fondului cauzei în această parte, și se va expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei.

Astfel, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Stîngă Vasile conform art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi - „*încălcarea regulilor de securitate a circulaţiei a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudenţă decesul unei persoane*”.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele invocate în sentință, instanța de apel le însușește pentru a evita repetări inutile, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza*

Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 par. 1 din Convenție, desi obligația instanței să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supusă atenției sale.

Colegiul reține că inculpatul Stîngă Vasile a depus o cerere privind examinarea cauzei în procedură simplificată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală în temeiul art. 364^1 Cod de procedură penală.

Potrivit textului apelului înaintat de *acuzatorul de stat* pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, care în baza art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani este una prea blîndă, iar aplicarea lui Stîngă Vasile a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip deschis ar fi una echitabilă și ar duce la restabilirea echității.

Sub aspectul determinării categoriei și termenului pedepsei principale, Colegiul judiciar verificând legalitatea sentinței, atestă că instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Stîngă Vasile a respectat principiile de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 7, art. 75 Cod penal, aplicându-i acestuia o pedeapsă echitabilă și în limitele stabilite de sancțiunea normei de incriminare.

În conformitate cu art. 61 alin.(2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin.(1), (2) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viața ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu

închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Colegiul judiciar reține că, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de Stîngă Vasile, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familie acestuia.

Inculpatul Stîngă Vasile a comis o infracțiune care conform art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave, potrivit caracteristicii eliberate, la 02 iunie 2021, de către OSS al SP nr. 1 al IP Cahul, inculpatul la locul de trai și la locul de muncă se caracterizează *pozitiv*, fiind o persoană exemplară, anterior nu s-a aflat în conflict cu legea penală (f.d.51, verso 51), totodată, a fost tras la răspundere contravențională pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute de art. 242 alin. (2) și art. 240 alin. (1) Cod contravențional, sancțiunile sub formă de amendă fiind achitate de către ultimul, statutul figurând ca „achitat” (f.d.52), nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog (f.d. 55, 57), este căsătorit și nu are la întreținere copii minori (f.d.71), circumstanțe *agravante* și *atenuante* nu au fost stabilite.

Sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, stabilește pedeapsă cu pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Acordând eficiență principiilor de individualizare a pedepsei, și analizând ansamblul de circumstanțe ce caracterizează persoana inculpatului Stîngă Vasile, lipsa circumstanțelor care agravează și a celor care atenuează răspunderea acestuia, pericolul social al infracțiunii comise, cât și prejudiciile cauzate, care a fost reparat de către inculpat, prima instanță întemeiat a reținut că corectarea și resocializarea inculpatului Stîngă Vasile, precum și restabilirea echității sociale este posibilă fără executarea reală de către inculpat a pedepsei aplicate sub formă de 3 ani, 06 luni închisoare și în temeiul prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisorii

aplicată lui Stîngă Vasile, a suspendat-o condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, dacă în termenul dat Stîngă Vasile, nu va comite o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În opinia Colegiului judiciar, pedeapsa stabilită inculpatului Stîngă Vasile sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, 06 luni închisoare și în temeiul prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisorii aplicată lui Stîngă Vasile, fiind suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, este una echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptei comise, de atitudinea numitului față de infracțiunea săvârșită și de consecințele acesteia, cât și în măsură să asigure corectarea și resocializarea acestuia, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului și a altor persoane.

Argumentele procurorului indicate în cererea de apel și cele din ședința de judecată privitor la aplicarea în privința lui Stîngă Vasile a unei pedepse sub forma închisorii pe un termen de 04 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, considerând pedeapsa aplicată de către prima instanță ca fiind una prea blândă, nu pot fi reținute ca întemeiate pentru a interveni în sensul modificării pedepsei stabilite de prima instanță inculpatului Stîngă Vasile, deoarece pedeapsa aplicată este una proporțională și echitabilă cu respectarea prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal.

Având în vedere cele notate, Colegiul judiciar conchide respingerea nefondat apelul declarat de către procurorul în procuratura raionului Cahul Victor Todos.

Asupra apelului declarat de către inculpatul Stîngă Vasile Colegiul judiciar relevă următoarele.

Colegiul, analizând criticile inculpatului, cu referință la pedeapsa complimentară aplicată de către instanța de fond inculpatului Stîngă Vasile pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, sub formă de *anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*, o consideră una nefondată în raport cu cadrul legal care guvernează speța judecată, circumstanțele cauzei și cu personalitatea inculpatului cît și situația familială al acestuia, fiind în măsură să întrunească exigențele individualizării pedepsei penale.

În continuare, Completul de judecată remarcă că sentința primei instanțe este contestată de inculpat sub aspectul stabilirii pedepsei complimentare, pe care o consideră ilegal aplicată așa cum permisul de conducere i este extrem necesar și

reprezintă o necesitate indispensabilă pentru inculpat și familia sa, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, în temeiul prevederilor art. 79 Cod penal, prin excluderea aplicării pedepsei complimentare - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și sub aspectul încasării în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată.

Verificând legalitatea sentinței sub aspectul individualizării pedepsei penale stabilite inculpatului Stîngă Vasile, Completul de judecată atestă că instanța de fond la stabilirea pedepsei complimentare a inculpatului nu a respectat prevederile de art. 7, 75 Cod penal, aplicându-i acestuia o pedeapsă prea aspră.

Reieșind din motivele invocate în apel Colegiul judiciar reține că, apelantul este de acord cu starea de fapt stabilită de prima instanță, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, cauza penală în prima instanță fiind examinată potrivit prevederilor art. 364^1 CPP, însă, nu este de acord cu pedeapsa complimentară stabilită.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele invocate în sentință, instanța de apel le însușește pentru a evita repetări inutile, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010,* statuează că art. 6 par. 1 din Convenție, desi obligația instanței să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supusă atenției sale.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate de acuzatorul de stat că acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte de către părțile la proces.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivate decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei,*

Helle c. Finlandei). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument *(hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos)*.

Potrivit textului apelului înaintat de inculpat, se invocă că pedeapsa complimentară stabilită, sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport nu este echitabilă în coraport cu valorile sociale lezate, iar necesitatea permisului de conducere reprezentă de fapt o necesitate indispensabilă, așa cum este angajat în cadrul muncii în calitate de șofer la ÎMGCL Cahul, iar o altă profesie sau sursă de venit nu are, la fel este căsătorit, nu are la întreținere copii minori, respectiv, în lipsa permisului de conducere nu va putea lucra.

Analizând temeiul nominalizat în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul judiciar constată că acesta își găsește confirmarea la judecarea apelului declarat de inculpatul Stîngă Vasile, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea aplicării pedepsei complimentare.

Astfel, deși instanța de fond a reiterat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75-78, 79 din Codul penal, nu le-a aplicat corespunzător, considerent din care apelul inculpatului urmează a fi admis în această parte.

Astfel, instanța de fond doar a respins solicitarea apărării, privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 79 Cod penal, ca fiind neîntemeiată, însă fără a da o motivare conchis imposibilitatea aplicării acestor prevederi.

Colegiul judiciar reiterează prevederile art. 61 alin.(l) din Codul penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Iar, potrivit alin.(2) al aceleiaşi dispoziţii legale, pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate*.

Conform art. 75 alin. (1) din Codul penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia. Iar potrivit alin.(2) al aceleiaşi dispoziţii legale o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.*

Notabil este și alin. 5 al art. 78 din Codul penal, potrivit căruia, *„dacă există circumstanţe atenuante excepţionale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art.79”.*

Potrivit prevederilor art. 79 alin. (1), (1^1) din Codul penal, *ţinînd cont de circumstanţele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrşirea infracţiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracţiunii, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei infracţiuni săvîrşite în grup la descoperirea acesteia, instanţa de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracţiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvîrşit infracţiunea se consideră circumstanţă excepţională. Săvîrşirea infracţiunii de către persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanţa de judecată drept circumstanţă excepţională. Poate fi considerată excepţională atît o circumstanţă atenuantă, cît şi un cumul de asemenea circumstanţe legate de situaţiile menţionate la alin.(1)”.*

Adică, în art.79 Codul penal, legislatorul stabileşte trei modalităţi de aplicare a pedepsei, şi anume: a) aplicarea unei pedepse sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracţiunea respectivă; b) aplicarea unei pedepse mai blânde, de altă categorie; c) posibilitatea instanţei de a nu aplica pedeapsa complementară obligatorie.

La art. 76 alin. (1) cod penal sunt enumerate circumstanțe care se consideră ca atenuate, și anume: a) săvîrşirea pentru prima dată a unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave; b) săvîrşirea infracţiunii de către un minor sau de către o persoană care a atins vîrsta de 18 ani, dar nu a atins vîrsta de 21 de ani; c) săvîrşirea infracţiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial; d) săvîrşirea faptei de o persoană cu responsabilitate redusă; e) prevenirea de către vinovat a urmărilor prejudiciabile ale infracţiunii săvîrşite, repararea benevolă a pagubei pricinuite sau înlăturarea daunei cauzate; f) autodenunţarea, contribuirea activă la descoperirea infracţiunii sau la identificarea infractorilor ori recunoaşterea vinovăţiei; g) ilegalitatea sau imoralitatea acţiunilor victimei, dacă ele au provocat infracţiunea; h) săvîrşirea infracţiunii ca rezultat al constrîngerii fizice sau psihice, ce nu înlătură caracterul penal al faptei, sau dată fiind dependenţa materială, de serviciu sau de altă natură; i) săvîrşirea infracţiunii de către o persoană în stare de ebrietate, provocată de consumarea involuntară sau forţată a substanţelor menţionate la art.24 sau de consumarea de aceste substanţe fără a fi conştientă de efectul lor; j) săvîrşirea infracţiunii cu depăşirea limitelor legale ale legitimei apărări, reţinerii infractorului, stării de extremă necesitate, riscului întemeiat sau ca rezultat al executării ordinului sau dispoziţiei superiorului; k) afectarea gravă, prin infracţiunea săvîrşită, a făptuitorului acesteia sau greutatea poverii pedepsei, aplicată pentru el, din cauza vîrstei înaintate a acestuia, stării sănătăţii lui sau altor circumstanţe; l) expirarea, de la momentul comiterii infracţiunii, a cel puţin 2/3 din termenul de prescripţie pentru tragerea la răspundere penală, prevăzut pentru această infracţiune, sau depăşirea termenului rezonabil pentru examinarea cazului, ţinîndu-se cont de natura faptei, dacă tergiversarea nu a fost provocată de făptuitor, iar alin. (2) al aceluași articol stipulează că, ”instanţa de judecată poate considera drept circumstanţe atenuante şi alte circumstanţe, neprevăzute la alin.(1)”.

În acest sens, colegiul judiciar reține pct. 29 din Hotărîrea Curții constituționale Nr. DCC75/2020 din 02.07.2020 de inadmisibilitate a sesizării nr. 44g/2020 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 79 alin. (1) din Codul penal (aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege), unde Curtea a constatat că *există repere, inclusiv normative, care ajută interpretul și destinatarul legii să prevadă semnificația textelor contestate. Având în vedere multitudinea de situații care pot apărea în practică, Curtea consideră că nu este nici posibil, nici rezonabil ca Codul penal să prevadă o listă exhaustivă de circumstanțe atenuante sau excepționale susceptibile să diminueze periculozitatea*

persoanei şi a faptei comise. Instanţelor de judecată le revine sarcina aprecierii în fiecare caz particular a caracterului de circumstanţe excepţionale al unor împrejurări.

Noțiuni similare notate și în pct. 11 din Hotărîrea Plenului Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova nr. 8 din 11 noiembrie 2013 ”*Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”*, „În conformitate cu art.79 CP, stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blînde, care nu este prevăzută în sancţiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracţiunea, se admite luînd numai în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenţei circumstanţelor excepţionale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului şi comportamentul acestuia pînă la săvîrşirea infracţiunii, în timpul şi după săvîrşirea infracţiunii.

În spiritul acestei norme penale, se înţelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracţională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanţe, împrejurări, particularităţi, situaţii sau stări de lucruri, care constituie excepţie de la starea obişnuită a lor ori a personalităţii inculpatului.

Împrejurările obişnuite sînt cele care predomină şi caracterizează majoritatea cetăţenilor şi nu pot fi considerate excepţionale. Ca excepţionale, instanţa urmează să stabilească astfel de împrejurări care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate – I, II (persoana cu dizabilităţi severe şi accentuate), merite deosebite faţă de societate, alte circumstanţe de importanţă majoră). În cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, instanţa de judecată este obligată să indice în sentinţă care anume circumstanţe ale cauzei sunt considerate excepţionale şi în corelaţie cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 CP.

Instanţele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură şi obiectiv, toate circumstanţele şi datele care caracterizează atît negativ, cît şi pozitiv persoana inculpatului şi care au o importanţă esenţială pentru stabilirea categoriei şi mărimii pedepsei”.

Colegiul judiciar atestă, că prima instanță a constatat lipsa circumstanțelor excepționale, care ar impune aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, fără a da o motivare concluziei sale privind respingerea cererii de liberarea de la pedeapsa complimentară – anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

La speță a fost constatat că inculpatul Stîngă Vasile este căsătorit, nu are la întreținere copii minori, la fel inculpatul este angajat în calitate de șofer în cadrul ÎMGCL Cahul, iar o altă profesie sau un alt venit nu are.

Tot aici instanța de apel consideră necesar de a reține și circumstanțele în care s-a comis accidentul rutier, și anume potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 202111C0067 din 31.05.2021, pct. 3) ”Conform cercetării toxicologice în sângele cadavrului s-au depistat 3,81 ‰ de alcool etilic, ceea ce la persoanele, de obicei provoacă o stare de ebrietate gravă”. (f.d.21-23);

La fel rezonabil este și procesul verbal nr. ISM – 2021-PVA – 80 privind cercetarea accidentului de muncă mortal, în baza căruia la pct. 8 este indicat că: ”persoanele care au încălcat prevederile actelor legislative și altor acte normative din domeniul uncii – Popa Gheorghe – hamal, care a efectuat lucrări de încărcare a containerelor în stare de ebrietate gravă, prin ce a încălcat pct. 3.6 alin. (3) din Instrucțiunea privind protecția sănătății și securității muncii a conducătorului autospecialei № 20” (f.d.132)

Iar, potrivit instrucțiunii menționate la pct. 3.6. este indicat că hamalului i este interzis să fie în stare de ebrietate sau sub influența drogurilor la locul de muncă. (f.d.35)

Colegiul judiciar nu exclude responsabilitatea inculpatului pentru comiterea infracțiunii de încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, însă relevante sunt și circumstanțele în cadrul cărora a avut loc această infracțiune, partea vătămată Popa Gheorghe se afla în stare de ebrietate la locul de muncă fapt care este strict interzis, astfel încălcând regulile securității muncii.

Menționabil este și faptul, că inculpatul imediat după producerea accidentului rutier a comunicat despre cele întâmplate organelor de poliție și conducerii ÎMGCL Cahul, a reparat benevol prejudiciul material și moral succesorului părții vătămate cît și a contribuit activ la stabilirea circumstanțelor cauzei, a recunoscut integral cele incriminate solicitând ca cauza în prima instanță să fie examinate în baza prevederilor art. 364^1 CPP

Respectiv, Colegiul, la individualizarea, stabilirea categoriei şi termenului pedepsei inculpatului, ţine cont de prevederile art. art. 7, 61, 75, 76, 78, 79 din Codul penal şi anume de gravitatea infracţiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează

răspunderea, de condițiile de viaţă ale familiei acestuia precum şi scopul pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului.

Ca urmare, pedeapsa penală este echitabilă şi atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiunii atât de către condamnat, precum şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

Legalitatea pedepsei impune instanţei obligaţia de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii Generale a Codului penal al RM. Iar, individualizarea pedepsei constă în obligaţia instanţei de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară şi suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale şi pedepsei penale.

După această clarificare, instanţa accentuează că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii penale şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului Penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei şi reflectă gravitatea infracţiunii săvârşite. Gravitatea acesteia constă în modul şi mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracţiunii săvîrşite, se stabileşte avînd în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situaţia materială, familială sau socială, prezenţa sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracţiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

Pedeapsa şi modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în aşa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârşirii unor fapte similare. La caz, privind gravitatea infracţiunii săvârşite, conform art.16 din Codul penal, Colegiul atestă că infracţiunea săvârşită, în funcţie de caracterul şi gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracţiunilor grave.

În continuare, Colegiul reține că circumstanţe agravante, stabilite de art. 77 Cod Penal, în sarcina inculpatului nu au fost reținute.

Conform prevederilor art. 76 Cod Penal, circumstanţe atenuante nu au fost identificate.

Totodată, instanța reține că inculpatul anterior nu a fost condamnat (f.d.31), în perioada anilor 2016-2017 a fost tras la răspundere contravențională pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute de art. 242 alin. (2) și art. 240 alin. (1) Cod contravențional, sancțiunile sub formă de amendă fiind achitate de către ultimul, statutul figurând ca „achitat” (f.d.52), este căsătorit, nu are la întreținere copii minori, conform caracteristicii eliberate de polițistul de sector, Stîngă Vasile se caracterizează pozitiv. (f.d.53-70).

Inculpatul deține permis de conducere a mijloacelor de transport cu nr. *****, valabil pentru categoria vehiculelor admise „A, B, C”, iar munca legată de conducerea mijloacelor de transport este unica sursă de venit al inculpatului, neavând alte surse de venit.

Respectiv, ținînd cont de personalitatea inculpatului Stîngă Vasile, de circumstanțele reale și personale, de caracterul faptelor prejudiciabile, Colegiul conchide că în privința inculpatului pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) din Codul penal, este posibilă aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și respectiv în temeiul acestui articol de a nu-i aplica pedeapsa complimentară obligatorie - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În acest sens, Colegiul reține gradul prejudiciabil al faptei comise, faptul că acțiunile acestuia au pus în pericol regulile de securitate a circulației fapt ce s-a soldat cu decesul persoanei, mai mult, în speță lipsesc careva circumstanțe agravante și circumstanțe atenuate, inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, potrivit revendicării Stîngă Vasile nu a fost supus anterior răspunderii penale, a fost sancționat contravențional, a reparat prejudiciului material și moral succesorului părții vătămate astfel, nu are o altă sursă de venit sau loc de muncă, unde poate să-și exercite profesia fără dreptul de a conduce mijloace de transport. Or, după cum a fost menționat supra, inculpatul Stîngă Vasile nu are o altă sursă de venit sau studii în alt domeniu ce iar permite să muncească și să se întrețină

În sensul dat, pentru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și constatarea circumstanțelor excepționale colegiul judiciar constată ca motive suficiente faptul că inculpatul în lipsa dreptului de a conduce mijloace de transport auto va fi lipsit

de posibilitatea de a munci și de a se întreține cît și faptul că, în cazul dat, va fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei stipulate în art.61 din Codul penal, or corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârşite şi reîntoarcerea, reîncadrarea lui în activitatea societăţii.

Colegiul judiciar, judecând apelul declarat de inculpat, în raport cu materialele cauzei, concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței în partea aplicării pedepsei complimentare sub forma anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, circumstanțele excepționale Colegiul judiciar le apreciază ca unele reale și existente în speța dată ceea ce determină Colegiul judiciar să conchidă asupra incorectitudinii aplicării pedepsei complimentare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și necesitării casării parțiale a sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 26 iulie 2023, *în latura penală* în partea aplicării pedepsei complimentare sub forma *anulării dreptului de a conduce mijloace de transport* cu pronunțarea în partea casată a unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță și în privința inculpatului Stîngă Vasile recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisori aplicate lui Stîngă Vasile *****, fiind suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, în temeiul art. 79 Cod penal nu se aplică pedeapsa complimentară obligatorie – anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Prin urmare, Colegiul judiciar menționează că, potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnatului, cât şi a altor persoane, scop care nu se va atinge în cazul menţinerii în vigoare a pedepsei aplicate.

Astfel, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi cu periculozitatea infractorului, adică, luând în considerație modul de comitere a infracţiunii, mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura şi gravitatea rezultatului produs ori a altor consecinţe ale infracţiunii, motivul săvârşirii şi scopul urmărit, conduita după săvârşirea infracţiunii şi în cursul procesului penal, nivelul de educaţie, vârsta, starea de sănătate, situaţia familială şi socială.

Deci, analizând în ansamblu toate aceste criterii ce țin de individualizarea pedepsei precum și faptul că, inculpatul a comis infracțiunea prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod Penal, care potrivit prevederilor art. 16 CP face parte din categoria infracțiunilor grave, anterior nu a fost atras la răspundere penală a fost tras la răspundere contravențională în anii 2016-2017, circumstanțe agravante și circumstanțe atenuante lipsesc, la fel s-a stabilit că inculpatul nu are o altă sursă de venit sau posibilitatea de exercita alte munci în afară de a conduce mijloace de transport, Colegiul judiciar consideră rațional, că neaplicarea pedepsei complimentare sub forma anulării dreptului de a conduce mijloace de transport își v-a atinge scopul legii penale de reeducare și prevenire a săvârșirii unei noi infracțiuni.

Apreciind influenţa pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, Colegiul judiciar conchide, că corectarea şi reeducarea inculpatului Stîngă Vasile este posibilă fără aplicarea pedepsei complimentare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, care în opinia instanței este își va atinge scopul restabilirii echității sociale, precum şi scopul corectării și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât şi din partea altor persoane

Analizând situația per ansamblu, Colegiul consideră că în prezentul dosar, garanțiile cu privire la un proces echitabil au fost respectate atât din perspectiva dreptului intern cât şi al dispozițiilor art.5 şi 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Argumentul inculpatului referitor la circumstanța atenuantă – recunoașterea vinovăției, nu este întemeiată, or după cum a fost menționat supra recunoașterea

vinovăției de către inculpat care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art.76 alin.(1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate şi cu respectarea prevederilor art. 364[1] Cod de procedură penală şi potrivit alin. (8) al acestui articol, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Referitor la dezacordul inculpatului cu sentința instanței de fond în partea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în beneficiul bugetului de stat cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 2258,00 (două mii două sute cincizeci și opt, 00) lei, Colegiul judiciar notează prevederile că potrivit prevederilor art. 227, alin. (1), (2), pct.1 Cod de procedură penală, „*(1) Cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părţii vătămate, reprezentanţilor lor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor, traducătorilor şi asistenţilor procedurali”.*

În acest sens, potrivit prevederile art. 229, alin. (1)-(3) Cod de procedură penală, „*Cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului.(2) Instanţa de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepţia sumelor plătite interpreţilor, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiţiei şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. (3) Instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parţial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influenţa substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor”.*

Instanța de apel menționează că suma cheltuielilor judiciare solicitate este compusă din: Raportul de eexpertiză judiciară, pentru efectuarea acesteia fiind suportate cheltuieli, și anume, suma de 2258 lei – costul raportului de expertiză judiciară nr. 202111C0067 din 31 mai 2021. (f.d. 21-23).

În acest sens, instanța de apel notează că urmărirea şi judecarea unei cauze penale ocazionează efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea şi transmiterea actelor de procedură, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, precum şi cu orice alte cheltuieli necesare desfășurării normale a procesului penal. În cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ şi sumele pentru retribuția cuvenită experților si interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției. Spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sunt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru la introducerea acțiunii, în cauzele penale în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sunt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale şi a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatei condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, așa cum, în caz de abținere de la săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat. Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală şi integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului.

Stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale şi până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Mai mult, inculpatul Stîngă Vasile a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, invocând că recunoaște în totalitate fapta incriminată în rechizitoriu, unde au fost indicate și cheltuielile judiciare în valoare de 2258 lei.

Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, *instanţa de judecată la adoptarea sentinţei trebuie să soluţioneze chestiunea cine şi în ce proporţie trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare*.

La fel Colegiul judiciar întemeiată soluția instanței referitor soluției asupra corpurilor delicte, potrivit prevederilor 160 CPP.

Astfel, Colegiul judiciar consideră necesar de a încasa de la inculpatul Stîngă Vasile în beneficiului statului cheltuieli de judecată în mărime de 2258 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare pe cauza penală.

Elucidînd şi constatînd starea de lucruri descrisă mai sus, conducîndu-se de art.413-414, art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, colegiul judiciar, -

D E C I D E :

Se respinge, ca nefondat apelul procurorul în procuratura raionului Cahul, Todos Victor.

Se admite apelul declarat de către inculpatul Stîngă Vasile.

Se casează, parțial sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 26 iulie 2023 în privința lui Stîngă Vasile în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal în partea aplicării pedepsei complimentare sub forma *anulării dreptului de a conduce mijloace de transport*.

Se pronunță în partea casată o nouă hotărîre potrivit, modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

În privința inculpatului Stîngă Vasile recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prin aplicarea art. 364^1 alin. (8) Cod de procedură penală cu stabilirea pedepsei sub formă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa închisori aplicate lui Stîngă Vasile *****, fiind suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, în temeiul art. 79 Cod penal nu se aplică pedeapsa complimentară obligatorie – anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În rest, sentința Judecătoriei Cahul sediul central din 26 iulie 2023 în privința lui Stîngă Vasile în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, se menține.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 02 luni de la data pronunțării deciziei integrale.

Decizia integrală a fost pronunțată la data de 22 decembrie 2023, ora 17:00

Preşedintele şedinţei, judecătorul: **Vitalie Movilă**

Judecătorii: **Evghenii Dvurecenschii**

Serghei Pilipenco